

Sirküler Tarihi : 15.01.2007
Sirküler No : 2007/ 031

KOBİLERİN MALİ SEKTÖRE OLAN BORÇLARININ YENİDEN YAPILANDIRILMASI HAKKINDAKİ KANUN VE SAĞLADIĞI TEŞVİKLER (5569 Sayılı Kanun)

Bilindiği üzere kamuoyu tarafından İstanbul yaklaşımı olarak bilinen 4743 sayılı “*Malî Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması Hakkında Kanun*”la, finansal darboğaz içinde bulunan firmaların, Türkiye’de faaliyette bulunan bankalar ve diğer malî kurumlara olan borçlarının, vâdelerinin uzatılması, kredilerinin yenilenmesi, ilâve yeni kredi verilmesi, ana para ve/veya faiz indirilmesi ve faizden vazgeçilmesi gibi tedbirlerle bunların malî kesime olan geri ödeme yükümlülüklerini yerine getirerek katma değer yaratmaya devam etmelerine imkân sağlanması yoluna gidilmiş bulunmaktaydı. Bu imkândan 221’i büyük ölçekli olmak üzere 322 firma yararlanmış ve bunlara ait 6.020,8 milyon dolarlık borç yeniden yapılandırılmıştır.

Bu defa, KOBİ denilen küçük ve orta büyüklükteki işletmelerin ekonomiye kazandırılması amacı ile bunların malî sektöre olan borçlarının yeniden yapılandırılmasını öngören ve bunu vergi muafiyet ve istisnaları ile teşvik eden hükümlerin yer aldığı 5569 sayılı “*Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin Malî Sektöre Olan Borçlarının Yeniden Yapılandırılması Hakkında Kanun*” çıkarılmış ve 26392 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak 30.12.2006 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Kamuoyunda “*Anadolu Yaklaşımı*” olarak anılan bu Kanunda öngörülen esaslar ve teşvikler aşağıda özetlenmiştir.

1. KAPSAMA GİREN BORÇLU İŞLETMELER :

Bunlar KOBİ denilen küçük ve orta büyüklükteki işletmeler olup, Kanunun 2/e maddesinde :

- 250 kişiden az yıllık çalışan istihdam eden,
- veya yıllık net satış hâsılatı ya da bilânço aktif toplamı 25 milyon YTL. nı aşmayan işletmeler olarak tarif edilmişlerdir.

Bunlardan daha önce 4742 sayılı Kanun uygulamasından yararlanmış olan işletmeler, bu Kanun kapsamına girmezler.

2. KAPSAMA GİREN ALACAKLI KURUMLAR :

Bunlar, Türkiye’de faaliyette bulunan bankalar ile finansal kiralama, faktoring, tüketici finansman, varlık yönetim şirketleri ve Kredi Garanti Fonu İşletme ve Araştırma A.Ş. gibi diğer malî kurumlardır.

3. AMAÇ :

Kanunun amacı KOBİ’lerin malî kurumlardan aldıkları kredi borçlarından, bu kuruluşlar nezdinde 31.10.2006 tarihi itibarıyla donuk ve şüpheli alacaklar hesabına intikal etmiş bulunanları yeniden yapılandırarak bunların malî kesime olan geri ödeme yükümlülüklerini yerine getirmelerine ve böylece istihdama katkıda bulunmaya devam etmelerine imkân sağlamaktır.

4. KREDİ BORÇLARININ YENİDEN YAPILANDIRILMASI YÖNTEMLERİ :

Kanunun 1 inci maddesine göre, kredi borçlarının yeniden yapılandırılması yöntemleri şöyledir :

- Kredi borçlarının vâdelerini uzatmak ;
- Kredileri yenilemek ;
- İlâve kredi vermek ;
- Ana para ve/veya aslî faiz ve/veya temerrüt faizi veya kâr paylarını indirmek veya bunlardan vazgeçmek ;
- Ana para, faiz veya kâr payı alacaklarını kısmen veya tamamen iştirake çevirmek, aynî, nakdî ya da tahsil şartına bağlı bir bedel karşılığı devir veya temlik etmek, borçlu ya da üçüncü kişilere ait aynî değerler karşılığında, kısmen veya tamamen tasfiye etmek ;
- Diğer bankalarla birlikte hareket ederek protokoller yapmak ;

5. İŞLEMLERİN FİNANSAL YENİDEN YAPILANDIRMA ÇERÇEVE ANLAŞMALARİ VE SÖZLEŞMELERİ KAPSAMINDA YAPILMASI :

Kanunun 3'üncü maddesi hükmüne göre, onaylama ve kabule ilişkin genel şartları Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu tarafından, Kanunun yürürlük tarihinden itibaren 1 ay içinde çıkarılacak yönetmelikte gösterilecek ve onaylama ve kabule ilişkin şartları Bankalar Birliğince hazırlanıp alacaklı kurumların yetkili temsilcilerince imzalanacak olan finansal yeniden yapılandırma çerçeve anlaşmaları (F.Y.Y.Ç.A.) kapsamında, bu anlaşmaların onaylandığı tarihten itibaren 2 yıllık süre içinde finansal yapılandırma sözleşmelerine (F.Y.Y.S.) bağlanmak şartı ile, KOBİ'lere ait borçlara aşağıdaki esasların uygulanması mümkün bulunmaktadır :

- Malî Kurumların alacakları, gerektiğinde firmaların ihtiyaç duyacakları makina-ekipman teminine yönelik, bunların rehni karşılığı kredi kullandırılması da dâhil olmak üzere, ilâve finansman sağlanmak suretiyle yeniden yapılandırılabilir veya yeni itfa plânlarına bağlanabilir. (Md:3/1)
- Gerektiğinde, ilâve finansman da sağlanmak suretiyle yeniden yapılandırılacak veya yeni bir itfa plânına bağlanacak alacakların kapsamı ile borçların nitelikleri, asgarî tutar ve şartları ile yeniden yapılandırma sözleşmelerinin asgarî unsurları çerçeve anlaşmaları ile belirlenir. Bu anlaşmaları imzalamayan alacaklılar tarafından yapılacak sözleşme ve işlemler için bu Kanun hükümleri uygulanmaz. (Md:3/2)
- F.Y.Y.S. lerini imzalamış olan KOBİ'lerin, **31.10.2006 tarihine kadar vâdesi geldiği halde ödenmemiş bulunan elektrik, doğalgaz, telefon ve su kullanımından kaynaklanan borçları ile Maliye Bakanlığı'na bağlı vergi daireleri ile sosyal güvenlik kurumlarına olan 6183 sayılı Kanun veya tâbi oldukları mevzuat hükümlerine göre takip edilen borçları, ilgililerin sözleşme tarihinden itibaren 2 ay içinde başvurmaları halinde, teminat aranmaksızın, kanunî faiz oranı uygulanmak suretiyle 24 aya kadar tecil edilebilir. Bu kapsamdaki borçlar nedeniyle daha önce uygulanmış olan hacizler, yapılan ödemelere paralel olarak kaldırılır.**
- Alacaklı ve borçlu taraflar arasında imzalanacak F.Y.Y.S. ne, bankalar ve diğer malî diğer malî kurumlar dışında kalan alacaklılar da taraf sıfatı ile katılabilirler.
- T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Türkiye Halk Bankası A.Ş. F.Y.Y.Ç.A. na ve bu anlaşmalar kapsamında gerektiğinde ilâve finansman da sağlanmak suretiyle yeniden yapılandırılan veya yeni itfa plânına bağlanan borçlularla yapılacak F.Y.Y.S. ne taraf olmaya yetkilidirler. (Md: 3/5)
- T.M.S.F. ve Tasfiye Halinde Türkiye Emlâk Bankası A.Ş. F.Y.Y.Ç.A. na ve bu anlaşmalar kapsamında KOBİ'lerle yapılacak F.Y.Y.S.ne, ilâve finansman sağlamamak kaydı ile, taraf olabilirler. (Md:3/6)
- Kanunun 1/1 maddesinde belirtilen kredileri kısmen veya tamamen iştirake çevirme işlemi, yukarıda belirtilen bankalar ile yönetimi ve denetimi T.M.S.F. ye devredilen bankalar tarafından yapılamaz. (Md:1/2)

- F.Y.Y.Ç.A. kapsamında, F.Y.Y.S. imzalayan KOBİ'lerden olan alacaklara ilişkin zamanaşımı, sözleşme tarihi itibarıyla kesilmiş sayılır. (Md:3/7)
- Alacaklı bankalar ya da diğer malî kurumlar tarafından, bu kanun kapsamındaki kredilere 3095 Sayılı Kanunî Faiz ve Temerrüt Faizi'ne ilişkin Kanuna dayanılarak bileşik faiz yürütülemez.(Md: 3/8)

6. VERGİ İSTİSNALARI VE TEŞVİKLERİ :

F.Y.Y.Ç.A. kapsamında düzenlenecek F.Y.S.S. ve bu sözleşmeler kapsamında yapılacak işlemlerle ilgili olarak aşağıdaki esaslar uygulanır.(Md: 4/1 ilâ 8):

- Çerçeve anlaşma ve sözleşmeleri ile bunların belirlediği esaslar uyarınca yapılacak işlemler ve düzenlenecek kağıtlar, 488 ve 492 sayılı Damga Vergi Kanunu ve Harçlar Kanunu'nda yazılı harçlardan müstesnadır.
- Çerçeve anlaşmalar ve sözleşmeler uyarınca alacaklı bankalar tarafından her ne nam altında olursa olsun tahsil edilecek tutarlar 6802 sayılı Gider Vergileri Kanunu gereği ödenecek BSMV'den müstesnadır.
- Çerçeve anlaşması ve düzenlenen sözleşmeler kapsamında kullanılan krediler K.K.D.F. dan müstesnadır.
- Yukarıda sayılan işlemler, diğer fonlardan ve malî yükümlerden de müstesnadır.
- İstisnalar, alacaklı kuruluşların yeniden yapılandırma kapsamında edindikleri varlıkları elden çıkardıkları hallerde de uygulanır.
- İstisna uygulaması, borçlu KOBİ'lerin sözleşme hükümlerini yerine getirememeleri ve getirmemeleri hallerinde, alacaklıların hukukî yollardan tahsili aşamasında ödenmesi gereken vergi, resim ve harçlar açısından da geçerlidir.
- 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun 53/III üncü maddesi uyarınca karşılık ayrılmış kısımlar hariç, sözleşmeler uyarınca tahsilinden vazgeçilen alacak tutarları, V.U.K. na göre, taraflar açısından değersiz alacak ve vazgeçilen alacak olarak dikkate alınır.
- Sözleşmelerle uygulamaya konulan işlemlerin gerçekleşmemesi halinde dahî, uygulanmış olan vergi, resim ve harç istisnaları geri alınmaz.
- Borçları yeniden yapılandırılan ve yeni bir itfa plânına bağlanan KOBİ'ler tarafından alınmış olan teşvik belgeleri ile ihracat taahhütlerinin süreleri, sözleşmeler ile belirlenen süreler kadar uzatılmış sayılır.
- İstisnalara ilişkin olarak KOBİ'lere uygulanacak müeyyidelerden bankalara rücû edilecekler için, yeniden yapılandırmaya konu borç tutarının %5 inin ödenmemiş olması şartı aranır.
- Kredi teminatlarının ve KOBİ'lerin alacaklılar tarafından iştirak olarak edinilecek varlık ve yükümlülüklerinin gerçeğe uygun değerinin tesbitine ilişkin değerlendirme, borçlu tarafından talep edilmesi halinde, B.D.D.K. veya S.P.K. ca değerlendirme yapmaya yetkilendirilmiş kişi ve kuruluşlar tarafından yapılır.

Saygılarımızla.